T.B.M.M.
YENİ PARTİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 16.11.2026
Sayı: 149

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanun'da değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 15.10.2026

Av. Servet MULLAOĞLU
Hatay Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Anayasa , Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	**Adalet**
Tarih: **18-11-2026**	Esas No:**2/4057**

T.B.M.M.
YENİ PARTİ
YENİ PARTİ
2026
GRUP BAŞKANLIĞI

TBMM
KANUNLAR VE KARARLAR HİZMETLERİ
16 Kasım 2026
Numara:

TBMM
GENEL EVRAK
16 Kasım 2026
No: 1985629

GEREKÇE

Anayasa'nın 153. maddesi uyarınca, Anayasa Mahkemesi kararları kesindir. Kararlar yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlar.

Ancak uygulamada, bazı yargı mercilerinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi'nin kararlarını yerine getirmemesi veya geciktirmesi nedeniyle hukuk devleti ilkesi, hukuk güvenliği ve bireylerin temel hak ve özgürlükleri zedelenmektedir.

Türkiye İşçi Partisi (TİP) Milletvekili Can Atalay, AYM'nin Ocak 2024'te verdiği hak ihlali kararına rağmen, İstanbul 13'üncü Ağır Ceza Mahkemesi ve Yargıtay bu karara uymamıştır ve Can Atalay hala cezaevindedir. Hem yerel mahkeme hem de Yargıtay Anayasa Mahkemesi kararını göz ardı etmiştir.

Yine Halkların Demokratik Partisi (HDP) eski eş genel başkanı Selahattin Demirtaş, hakkında verilen AİHM ve AYM kararlarına rağmen yaklaşık on yıldır Edirne Cezaevi'nde bulunuyor.

Aynı şekilde hakkında AİHM ve AYM'nin hak ihlali kararı verdiği iş insanı Osman Kavala da dokuz yıldır cezaevindedir.

Gezi davasında Tayfun Kahraman hakkında verilen AYM'nin ihlal kararı sonrasında İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi, infazın durdurulması, tahliye ve yeniden yargılama taleplerini reddetmiştir.

Bu durum, yargı güveni derinden sarstığı gibi Anayasa'nın üstünlüğünü tehdit etmekte, bireylerin Anayasa ile güvence altına alınmış olan haklarının korunmasını fiilen engellemektedir.

Bu nedenle, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi kararlarını uygulamayan hâkimler hakkında açık bir disiplin ve tazmin sorumluluğu mekanizması kurulması zorunlu hale gelmiştir.

Bu kanun teklifi, Anayasa'nın 90. ve 153. maddelerinin etkin biçimde uygulanmasını sağlamak ve bu konuda Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından haklarında hak ihlali kararı verildiği halde uygulanmayan vatandaşlarımızın devlete karşı tazminat davası açabilmesi ve ortaya çıkan tazminatın, kararı uygulamayan hâkime rücu ettirilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

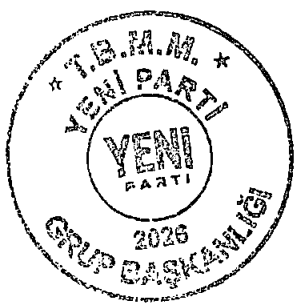

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi veya Anayasa Mahkemesi tarafından verilen hak ihlali kararlarının uygulanmaması neticesinde vatandaşa, devlete karşı tazminat davası açma hakkı sağlanması ve elde edilen tazminatın kararı veren hâkim ya da hâkimlere rücu ettirilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

HUKUK MUHAKEMELERİ KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

Madde 1- 12/01/2011 tarih ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 46 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki "f" bendi eklenmiştir.

"f) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi veya Anayasa Mahkemesi tarafından verilen hak ihlali kararını yerine getirmeyenler."

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

